

NOORWEGEN

Beste mensen ,

Deze maand neem ik jullie mee naar het koude noorden. Vroeger dankte alle Scandinavische landen hun bijnaam aan strenge winters maar tegenwoordig zijn de winter maanden net als in ons land "bijna zomers" (vanwege de klimaat verandering)). Ik het een en ander vertellen over NOORWEGEN en de post geschiedenis .

Noorwegen ligt ten noordwesten van Denemarken en maakt deel uit van de "SCANDINAVISCHESCHIEREILANDEN". Noorwegen bestaat geheel uit zogenaamd "hoogland" (veel bergen) en wordt alleen bij Trondheim door lagere delen onderbroken. De kust is meestal zeer steil en sterk versneden door fjorden. Voor de kust liggen veelal onbewoonde eilanden.

Noorwegen behoort tot de schaarst bevolkte landen. Alleen de steden Oslo (hoofdstad), Bergen, Trondheim, Stavanger en Kristiansand zijn het dichtst bevolkt. In het noorden leven de nomadische Lappen . De periode van 800 tot 1066 wordt in de Noorse geschiedenis aangeduid als de Vikingtijd, genoemd naar de Vikingen, die er in die periode met hun Vikingschepen op uit trokken om de wereld te verkennen, handel te drijven, oorlog te voeren en te plunderen. Noorse bronnen voor deze periode stammen vooral uit de twaalfde en dertiende eeuw. Het begin van de Vikingtijd valt samen met het ontstaan van de Noorse monarchie. Tot 872 waren er op het huidige Noorse grondgebied ongeveer 30 koninkrijken, die in die tijd door de eerste Noorse koning Harald Schoonhaar werden verenigd. Historici nemen tegenwoordig aan dat Harald vooral over de kuststreken van Noorwegen regeerde en dat na diens dood zijn gebied weer uiteenviel in kleinere bestuurseenheden, die door verschillende edellieden werden bestuurd. Toen Zweden in 1521 de Unie van Kalmar verliet werd Noorwegen al snel een provincie van Denemarken. Het bleef onder Deens gezag tot het in 1814 overging in Zweedse handen. Noorwegen kreeg toen een eigen grondwet en meer zelfbestuur. In 1905 werd Noorwegen weer een onafhankelijke staat met koning Haakon VII als staatshoofd. Tijdens de Eerste Wereldoorlog wist het neutraal te blijven dankzij een sterke zeemacht die de kusten kon verdedigen. In april 1940 werd het land door nazi-Duitsland bezet. Deze bezetting duurde tot de capitulatie van Duitsland in mei 1945. De Noorse bevolking heeft tot twee keer toe in een referendum het Lidmaatschap van de Europese Unie afgewezen.

Noorwegen had in de 19^e Eeuw al een uitgebreid en goed functionerend net van postroutes. De tarieven waren echter zo hoog dat in 1855 de eerste zegel verscheen met een waarde van 4 skilling met als afbeelding het Noorse wapen en de tekst "firmærke". De kleur was blauw, maar kon variëren van licht tot groenblauwe. Een jaar later (1856) werd koning Oscar I toegevoegd op de zegel met een waarde van 2 skilling die was bedoeld voor de lokale post. Eveneens werd er een zegel uitgegeven van 3 skilling als aanvullingswaarde. In december 1856 werd een zegel (zie afbeelding) uitgegeven. In 1871 werd de postwet van kracht in Noorwegen en kwam de eerste "posthoornzegel" in omloop. Deze posthoornzegel werd het symbool van de Noorse post. In 1877 kwam in navolging van Zweden en Denemarken ook in Noorwegen het "decimale" stelsel en werd de Skilling vervangen door de Ore.

koning Oscar I

Heden ten dage wordt er een verscheidenheid van onderwerpen op de Noorse zegels afgedrukt van flora en fauna tot vele bezienswaardigheden die het Land rijk is. Ook vele beroemde noren staan afgebeeld op de postzegels zoals de Noorse schrijver Henrik Ibsen en de zangeres Nina Hagerup. Ook niet te vergeten de Antropoloog Thor Heyerdal die verschillende reizen maakte met een schip gemaakt van Balsa hout (een lichte houtsoort uit zuid Amerika die snel groeit en in 5 jaar tijd een lengte kan bereiken van 20 meter). Ook de filmactrice Liv Ullmann, die in de 1ste film "Het dagboek van Anne Frank" speelde staat op een postzegel afgedrukt.

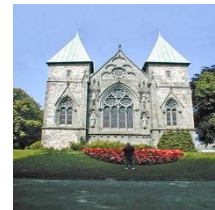
Henrik Ibsen

De steden op zich zijn al een bezienswaardigheid. Wat te denken van de stad Bergen die zijn naam dankt aan één van de 7 bergen (de Fløyen) waar deze stad tussen ligt. Om van een mooi uitzicht te genieten kun je met kabelbaan naar de top van deze berg. Ook heeft Bergen een oude haven die op de UNESCO-WERELD erfgoed lijst staat. De stad is ook populair bij vakantiegangers die de Noorse fjorden en gletsjers willen zien. Oslo (de hoofdstad) werd in 1624 door een stadsbrand grotendeels verwoest heeft een aantal bezienswaardigheden zoals de 50 musea en de vele galerijen. Ook het fort AKERSHUS wat in 1299 door Haakon V werd gebouwd heeft Oslo jarenlang beschermd tegen indringers. In de 19^e eeuw raakte het fort zijn strategische positie kwijt en werd een bestuurlijk centrum van het Leger. Ook

haven van Bergen

het Rådhuset (raadhuis van Oslo) is een geweldige plaats om eens te bezoeken. Deze wordt elk jaar gebruikt voor de uitreiking van de Nobelprijs voor de vrede. De stad Stavanger is niet alleen bekend als "Het centrum voor de olie industrie" maar heeft ook een aantal bezienswaardigheden. In het midden van de stad is nog een oud stuk stad (Gamle Stavanger) uit de 12 e eeuw bewaard gebleven. In het midden van het oude gedeelte staat de domkerk van Stavanger. Verder is het bezoeken van het archeologisch museum en het petroleum museum een

Dom van stavanger

aanrader. Ben je dan toch in de stad neem dan ook eens een kijkje bij de Boknafjord en de Lysefjord even ten noorden van Stavanger. Dit zijn de fraaiste fjorden van Noorwegen. Als je dan van uit Stavanger weer terugrijdt richting via Oslo naar Bergen is het een belevenis om door de "lærdaltunnel" (de langste tunnel van Europa) te rijden. Wil je dan nog "een kers" op je Noorse taart zetten dan is een tochtje met de veerdienst "de Hurtigruten", die van Bergen naar Kirkenis je langs de Noorse kust voert, een belevenis (terugblik lezing Noorwegen).

Hiermee zijn we aan het einde gekomen van mijn verhaal over Noorwegen. ik neem nog een slokje van mijn "Sathi" (dit is een biertje uit mijn volgende land in de reeks een rondje Europa).

Volgende maand wil ik graag iets meer vertellen over FINLAND.

Jan van de Wiel